

de 8 Aar, medens den Anden tjener for ham ved den staaende Hær. Ved Forstærkningen kan man igjen stille for sig; men i Forstærkningen er det egentlig ikke Stilling, men kun Bytning af Vilkaar saaledes, at En, som staaer i den yngste Klasse, kan bytte med En, som staaer i den ældste Klasse, og denne maa da opfylde den Børnepligt, som Forstærkningen er pligtig at opfylde i Forstærkningens yngste Klasse.

H. Sørensen: Ja, der seer man allerede Følgen af Børnepligtsloven, som kaldes almindelig Børnepligt, men ikke blev Almenvæbning; thi var den bleven dertil, kunde der aldrig blive Trætte om, hvad her nu er begyndt, om Bytning, om Stilling o. s. v., som gaaer ud paa, at den Pligt, som er paalagt Alle, kun bliver opfyldt af ganske Faa. Det forekommer mig, at den ærede Ordfører i denne Sag bemærkede med Hensyn til virkelig Død og borgerlig Død, at det havde været Skik her i saadanne Stillings-Tilfælde, naar Stillingsmanden var bleven Forbryder og derved borgerlig død, at da Stilleren maatte selv opfylde sin Børnepligts Plads. Jeg har derimod kjendt flere Tilfælde i Fortiden, hvor disse leiede Stillingsmænd ere blevne, efter i meget kort Tid at have været i Tjenesten, dømt som Forbrydere til Straffeanstalter, og ere derved gaaede ud af Armeen, uden at Stilleren eller Stillerne ere blevne paalagte at træde i deres Sted, og jeg finder, at det er fuldkomment lovligt og rigtigt, og bør være saa; thi naar Stillerens Forpligtelse skal gaae ud paa, at han skal svare til Stillingsmandens moralske Dypførelse, og saa at sige til hans baade legemlige og aandelige Død, baade til hans borgerlige og virkelige Død, da paatog han sig en saadan Risiko, som det jo aldrig i Lovgivningen kan fordres ved nogen Slags Stilling. Jeg kan derfor ikke Andet end finde det Forslag rigtigt, som gaaer ud paa, at naar Stillingsmanden dør, er Stilleren derved virkelig fritaget for Børnepligten i den Tjeneste, hvorfor der er leiet, og Staten maa ikke kunne have mindste Ret til at fordre ham; thi det gaaer hermed som med enhver anden Ting, hvoraf der kun skal stilles Een; naar der kommer to, siges der: ja, naar man tager den Eine af

der, er Pladsen udfyldt, der fordres ikke mere, og naar saa denne Eine vælges, kan det ikke hjælpe, at man bagefter siger: jeg tog fejl, jeg skulde have taget den Anden, thi han døde for mig idag eller igaar. Der er ikke noget Retsbegreb, hvorved man kan hefte sig, naar man vil fordre, at den, som har stillet, skal opfylde den afdøde Stillingsmands Forpligtelse; thi ved hans Død er Forpligtelsen ophørt.

Nørgaard: Da der ikke er Udset til, at denne Sag kommer for mere paa denne Session, saa skal jeg blot tillade mig nogle Bemærkninger i Anledning af den høitagede Justitsministers Vittringer saavel idag som da Sagen var for under den indledende Behandling, hvilke ikke ere mig saa ganske klare. Uagtet den høitagede Justitsminister anbefalede Forslaget til Antagelse, saa udtalte han dog Noget i sin Motivering, som jeg ikke kan aldeles klare Begrebet om. Han udtalte nemlig: „at jo det Forhold fremdeles ligesvem vedbliver at bestaae, at der godt kan komme til at tjene 2 Mand istedetfor Een, idet, selv efter Forslaget, dog den, der har stillet, Stilleren, fremdeles vil kunne, naar den Aldersklasse, med hvilken han er udfreven, indkaldes til Tjeneste ved Forstærkningen, komme til at tjene som Forstærkningsmand samtidigt med den, der er stillet, eller, skjøndt han endnu tjener der, saa, uagtet, siger jeg, er Principet ikke fuldstændig gennemført“. Jeg maa tilstaae, at jeg har ikke forstaaet den høitagede Justitsministers Mening dermed; thi jeg betragter Sagen simpelthen saaledes, at den Marsklasse, til hvilken jeg oprindelig henhører, kan jo ikke indkaldes til Forstærkningstjeneste, forinden den har overstaaet den faste Tjeneste, nemlig 8 Aar, og som Følge deraf synes det mig klart, at jeg ikke kan komme i Forstærkning, efter mit Forslag, før det Mandskab gaaer over i Forstærkningen, som først har overstaaet sin faste Tjeneste, nemlig 8 Aar senere end Udskrivningsalderen, altsaa fri i 8 Aar, naar jeg har stillet. Det er min Betragtningssmaade af Sagen, og det er det Princip, som jeg ved mit Forslags første Deel har søgt at gennemføre, og gennemføre fuldkommen consequent.

Tscherning: Jeg vilde kun henlede Dømmesagen paa en feil Præmis, som den